

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce: **Ing. J. M.**, zast. Mgr. Monikou Hoffmannovou, advokátkou se sídlem Jeseniova 1169/51, Praha 3, proti žalovanému: **Ministerstvo kultury**, se sídlem Maltézské náměstí 471/1, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 1. 2015, č. j. MK 4040/2015 OPP, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 19. 2. 2018, č. j. 2 A 26/2015 - 74,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se nepřiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný (dále „stěžovatel“) se kasační stížností domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozsudku Městského soudu v Praze. Městský soud jím zrušil rozhodnutí žalovaného specifikované tamtéž a vrátil mu věc k dalšímu řízení. Ve věci šlo o uložení pokuty za přestupek podle § 39 odst. 1 písm. g) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění v době rozhodné, jehož se měl žalobce dopustit tím, že odstranil stavbu domu nacházející se v památkové zóně bez závazného stanoviska orgánu památkové péče.

[2] Společně s podáním kasační stížnosti stěžovatel požádal, aby jí byl přiznán odkladný účinek. Svůj návrh odůvodnil tím, že pokračování v řízení by znamenalo nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout žalobci či jiným osobám, a současně by bylo v rozporu s veřejným zájmem, neboť rozsudek městského soudu je nezákonný. Lze také hovořit o precedenčním charakteru rozsudku, neboť výklad soudu by mohl znamenat, že po protiprávní demolici domu v památkové zóně nebo v památkové rezervaci jsou dopady protiprávního jednání odstraněny realizací novostavby na tomtéž pozemku. Stěžovatel dodal, že v případě, kdy by kasační stížnosti nebyl přiznán odkladný účinek, fakticky by bylo znemožněno pokračovat v dalším řízení, a to s ohledem na krátkou dobu zbývající k uložení sankce dle § 37 odst. 2 zákona o státní památkové péči.

[3] Žalobce ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti uvedl, že důvodem k jeho přiznání nemůže být pouhý nesouhlas s napadeným rozsudkem. Navrhuje zamítnutí návrhu.

[4] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že návrh stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti není důvodný.

[5] Kasační stížnost nemá podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), odkladný účinek, avšak Nejvyšší správní soud jej může na návrh stěžovatele přiznat; přitom užije přiměřeně ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[6] Jak již dříve Nejvyšší správní soud judikoval, soudy ve správním soudnictví poskytují primárně ochranu subjektivním veřejným právům a rovněž institut odkladného účinku je koncipován především jako dočasná procesní ochrana žalobce – účastníka správního řízení – před okamžitým výkonem pro něj nepříznivého správního rozhodnutí, jsou-li pro to splněny zákonem předepsané podmínky. Situace, kdy bude možno dovozovat vznik újmy na straně žalovaného správního orgánu v důsledku rozhodnutí krajského soudu, tak jsou nepochybně představitelné v poněkud omezenější míře, než jak tomu bude na straně žalobce. Postavením žalovaného správního orgánu, jemuž soudní řád správní přiznal legitimaci podat kasační stížnost, se vyjadřuje zájem na efektivitě působení objektivního práva a jednotě a zákonnosti rozhodování krajských soudů ve správním soudnictví. Z tohoto hlediska je nutné nahlížet i na návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti správního orgánu.

[7] Kasační stížnost je mimořádným opravným prostředkem, neboť směřuje proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu. Přiznání odkladného účinku vůči pravomocnému rozhodnutí je třeba připustit pouze tehdy, jestliže nezbytnost odkladného účinku převáží nad požadavkem právní jistoty a stability právních vztahů opírajících se o pravomocná rozhodnutí orgánů veřejné moci. Přiznáním odkladného účinku se prolamují právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno; tímto zákonným postupem ovšem není přiznání odkladného účinku, ale až případný meritorní výrok o kasační stížnosti. Pokud by správní orgány neměly být vázány pravomocným rozhodnutím krajských soudů, kterými se ruší jejich správní akty, musel by zákonodárce zcela změnit koncepci správního soudnictví. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce popsal slovy o „*nepoměrně větší újmě*“.

[8] Pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti musí být v souladu s usnesením rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 - 58, publ. pod č. 3270/2015 Sb. NSS, splněny tři materiální předpoklady: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu, 2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, 3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

pokračování

[9] Újma, která má hrozit stěžovateli, nesmí být vzhledem k jeho poměrům bagatelní, ale naopak významná, taková, která opravňuje, aby v jeho konkrétním případě pravidlo, že kasační stížnost nemá odkladný účinek, nebylo výjimečně uplatněno. Významnou bude újma tehdy, nebude-li možno v případě, že bude napadené správní rozhodnutí naplněno a poté shledáno nezákonným a zrušeno, v podstatných ohledech navrátit v původní stav jím způsobené následky či dopady. Významnou bude též tehdy, půjde-li sice při uplatnění rozhodnutí o následky vratné či napravitelné, avšak takového rázu, že způsobí žadateli vážné obtíže či významné poruchy v jeho fungování, činnosti apod. (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 5. 2014, č. j. 6 Afs 73/2014 - 56).

[10] Vznik takto chápané újmy musí být v příčinné souvislosti s výkonem či jiným právním následkem plynoucím z rozhodnutí krajského soudu. Zatímco žalobce bude zpravidla spojovat újmu se svými subjektivními právy, která může okamžitý výkon rozhodnutí krajského soudu skutečně závažně ohrozit, žalovaný správní orgán žádná subjektivní práva nemá. Tím spíše nemůže mít práva, jež by mohla být výkonem napadeného rozsudku či jeho jinými následky ohrožena. Jeho úkolem je v soudním řízení hájit zákonnost jím vydaného rozhodnutí. Samotná otázka zákonnosti rozhodnutí však není důvodem pro přiznání odkladného účinku. Při rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku soud nijak nepředjímá, jaké bude meritorní rozhodnutí ve věci samé.

[11] Přiznání odkladného účinku kasační stížnosti žalovaného správního orgánu tak bude na místě tehdy, kdy bude podloženo ochranou důležitého veřejného zájmu, jehož ohrožení bude v konkrétním případě představovat právě onu nepoměrně větší újmu, než která přiznáním odkladného účinku vznikne jiným osobám a jež nebude v rozporu s jiným veřejným zájmem. Žalovaný správní orgán musí stejně jako žalobce újmu tvrdit a osvědčit, tj. vysvětlit, v čem újma a její intenzita spočívá. Vylíčení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu žalovaný obává, by pro něj byl zásadním zásahem, kterým by byl důležitý veřejný zájem skutečně ohrožen.

[12] V projednávané věci stěžovatel výslovně neuvedl, jaká újma mu v důsledku napadeného rozsudku hrozí. Návrh na přiznání odkladného účinku odůvodnil v podstatě pouze tím, že napadený rozsudek je nezákonný a že by musel vydat rozhodnutí, se kterým se neztotožňuje. Z těchto tvrzení však hrozba žádné újmy nevyplývá. Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že přiznání odkladného účinku nemůže být prostředkem, který by měl sloužit k odvrácení účinku pravomocného rozsudku krajského soudu pouze z důvodu jeho možné nesprávnosti. Takto extenzivní užití institutu odkladného účinku by vyžadovalo faktické předběžné posouzení pravděpodobného úspěchu kasačních námitek (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 12. 2012, č. j. 5 As 144/2012 - 27).

[13] Konečně ke zmínce stěžovatele týkající se běhu lhůty k uložení pokuty podle § 37 odst. 2 zákona o státní památkové péči Nejvyšší správní soud uvádí, že tato lhůta se po dobu soudního řízení staví podle § 41 s. ř. s., na což by případné přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nemělo žádný vliv.

[14] Na základě výše uvedeného Nejvyšší správní soud uzavřel, že není naplněna základní podmínka pro přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti, tedy vznik újmy na straně stěžovatele spočívající v ohrožení důležitého veřejného zájmu. Nebylo již tedy třeba zkoumat podmínky další, s nimiž by tato musela být naplněna kumulativně.

Nejvyšší správní soud proto návrh stěžovatele na přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti zamítl.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. dubna 2018

JUDr. Radan Malík
předseda senátu